

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobkyně: **JUDr. V. P.**
zastoupena advokátem Mgr. Vlastimilem Šiplem
se sídlem Moravské náměstí 690/15, Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2025, č. j. KUZZL 1115/2025,
o návrhu na vstup nového účastníka do řízení na místo žalobkyně,

takto:

Návrhu, aby na místo žalobkyně vstoupila do řízení Mgr. K. Š., bytem X, se nevyhovuje.

Odůvodnění:

1. Městský úřad Kroměříž rozhodnutím ze dne 27. 8. 2024, č. j. MeUKM/073797/2024, rozhodl tak, že žalobkyni **neuložil opatření k nápravě** k zamezení ohrožení kvality povrchových a podzemních vod, ke kterým došlo v důsledku úniku závadné látky z nádrže nacházející se na pozemku parc. č. XA v k.ú. X, náležící jako technologické zařízení k rodinnému domu č. p. X, který je součástí pozemku parc. č. XB, vše na ulici X v obci X, k.ú. X ve vlastnictví původní žalobkyně, kterým došlo k porušení § 39 odst. 1 vodního zákona. Žalovaný prvostupňové rozhodnutí změnil rozhodnutím ze dne 7. 1. 2025, č. j. KUZZL 1115/2025, tak, že upravil ustanovení zákona, na jehož základě bylo prvostupňové rozhodnutí vydáno a dále (zejména) konkretizoval šest dílčích povinností, které **nebyly** původní žalobkyni uloženy jako původkyni závadného stavu podle § 42 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.
2. Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) žalobu, kterou se domáhá jeho zrušení.
3. Podáním ze dne 26. 11. 2025 navrhla žalobkyně vstup Mgr. K. Š. do řízení na její místo. Uvedla, že navrhovaná nová žalobkyně nabyla vlastnická práva k pozemku parc. č. XB, jehož součástí je stavba č. p. X, a pozemku parc. č. XC, vše v k.ú. X. Převod vlastnického práva doložila výpisem z katastru nemovitostí – vyrozuměním o provedeném vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí ve věci sp. zn. V-4907/2025-708. Právní nástupkyně původní žalobkyně vyslovila souhlas se vstupem do řízení na její místo.
4. Jelikož soudní řád správní neobsahuje úpravu procesního nástupnictví, uplatní se v soudním řízení správním podle § 64 s. ř. s. přiměřeně úprava občanského soudního řádu.

5. Podle § 107a odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) platí, že *má-li žalobce za to, že po zahájení řízení nastala právní skutečnost, s níž právní předpisy spojují převod nebo přechod práva nebo povinnosti účastníka řízení, o něž v řízení jde, může dříve, než soud o věci rozhodne, navrhnout, aby nabyvatel práva nebo povinnosti, popřípadě ten, kdo převzal výkon vlastnického práva k majetku, o něž v řízení jde, vstoupil do řízení na místo dosavadního účastníka; to neplatí v případech uvedených v § 107.* Podle odst. 2 *soud návrhu usnesením vyhoví, jestliže se prokáže, že po zahájení řízení nastala právní skutečnost uvedená v [odstavci 1](#), a jestliže s tím souhlasí ten, kdo má vstoupit na místo žalobce; souhlas žalovaného nebo toho, kdo má vstoupit na jeho místo, se nevyžaduje. Právní účinky spojené s podáním žaloby zůstávají zachovány.*
6. V daném případě dovodily správní orgány, že došlo k *ohrožení kvality povrchových a podzemních vod, ke kterým došlo v důsledku úniku závadné látky z nádrže nacházející se na pozemku parc. č. XA v k.ú. X, náležící jako technologické zařízení k rodinnému domu č. p. X, který je součástí pozemku parc. č. XB, vše na ulici X v obci X, k.ú. X ve vlastnictví původní žalobkyně, kterým došlo k porušení § 39 odst. 1 vodního zákona.* Tento závěr žalovaný i prvostupňový správní orgán vyjádřili ve výroku napadeného rozhodnutí. Jinými slovy správní orgány autoritativně vyslovily, že původní žalobkyně jako tehdejší vlastnice rodinného domu č. p. X, který je součástí pozemku parc. č. XB, byla původkyní závadného stavu (havárie), neboť k rodinnému domu náležela jako jeho příslušenství i nádrž, z níž unikly ropné látky do pozemních vod.
7. Žalobkyně doložila, že darovací smlouvou ze dne 25. 10. 2025 převedla na Mgr. Š., vlastnické právo k pozemku p. č. XB včetně rodinného domu, který se na něm nachází. Z obsahu darovací smlouvy, kterou si soud pořídil ze sbírky listin katastrálního úřadu plyne, že předmětem převodu jsou uvedené nemovitosti. Příslušenství nemovitých věcí není ve smlouvě výslovně vyjmenované. Podle § 510 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, se však *má za to, že se právní jednání a práva i povinnosti týkající se hlavní věci týkají i jejího příslušenství.* Pokud tedy skutečně byla předmětná nádrž příslušenstvím věci hlavní (rodinného domu) a byla ve vlastnictví žalobkyně, jak se domnívají správní orgány, pak skutečně přešlo vlastnické právo k ní na obdarovanou společně s vlastnictvím rodinného domu na pozemku p. č. XB.
8. Skutečnost, že došlo k převodu vlastnického práva, však ještě automaticky neznamená, že došlo též k přechodu práv a povinností z napadeného rozhodnutí. Předmětem řízení v řízení před zdejším soudem není spor o vlastnické právo, nýbrž přezkum zákonnosti napadeného rozhodnutí. Klíčovou otázkou proto je, zda právní předpisy spojují s přechodem vlastnického práva i přechod práv a povinností z rozhodnutí o opatření k nápravě.
9. Podle § 42 odst. 3 vodního zákona platí, že *povinnosti plynoucí z opatření k nápravě uloženého původci závadného stavu podle odstavce 1 nebo nabyvateli majetku podle odstavce 2 přecházejí na jejich právní nástupce.* V daném případě však žalobkyni žádné povinnosti uloženy nebyly. Naopak podle výroku prvostupňového a napadeného rozhodnutí jí opatření k nápravě uložena nebyla.
10. Žalobkyně byla pouze označena za původkyni tzv. závadného stavu ve smyslu § 42 odst. 1 vodního zákona. Je pravdou, že jako po původkyni závadného stavu po ní následně mohou příslušné orgány, které provedly opatření k nápravě, požadovat úhradu nákladů řízení. Stejně tak si lze představit, že v rovině soukromoprávní po ní mohou teoreticky vyžadovat i jiné dotčené osoby náhradu škod apod. Nicméně napadené rozhodnutí takové povinnosti

bezprostředně neukládá a ani nemusí být podmínkou k uplatnění takového soukromoprávního nároku. I z tohoto hlediska tedy nejde o rozhodnutí, kterým by byla žalobkyni uložena povinnost.

11. Uvedené ustanovení vodního zákona upravující přechod povinností uložených opatření k nápravě se proto v tomto případě neuplatní.
12. Teoreticky by bylo možné aplikovat ještě § 73 odst. 2 věty třetí zákona č. 500/2002 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů. Podle něho, *jestliže je pro práva a povinnosti účastníků určující právo k movité nebo nemovité věci, je pravomocné rozhodnutí závazné i pro právní nástupce účastníků*. Jde o vyjádření účinků rozhodnutí, která se označují jako rozhodnutí *in rem*. Tato rozhodnutí jsou natolik úzce vázaná k předmětu vlastnického práva, že jsou závazná i pro právního nástupce vlastníka dané věci. Ani o tento případ se však v této věci nejedná.
13. Podstatou napadeného rozhodnutí je deklarování toho, že žalobkyně byla původkyní závadného stavu (havárie), v důsledku něhož došlo ke znečištění podzemních vod. Opatření k nápravě jí nebyla uložena jen z toho důvodu, že už v minulosti byla provedena a dokončena.
14. Soud si je vědom, že v návaznosti na autoritativní závěr, že žalobkyně byla původkyní závadného stavu, mohou nastoupit další právní následky, např. v podobě požadavku na náhradu nákladů vynaložených příslušnými orgány veřejné správy na provedení opatření k nápravě. Tuto povinnost však nese výlučně původce závadného stavu. Není ospravedlnitelné a logické, aby následky a povinnosti spojené s původcovstvím závadného stavu bez dalšího přecházely na právního nástupce společně s vlastnictvím věci, z níž závadný stav vznikl. Právního nástupce se o vznik závadného stavu nikterak nezasloužil, a bylo by tedy absurdní, pokud by měl nést náklady na jeho odstranění, pokud to zákon výslovně nestanoví. Pravý původce by se tímto způsobem mohl poměrně lehce zbavit povinnosti nahradit náklady spojené s provedením k opatření k nápravě, které mohou často přesahovat i hodnotu převedené věci. Tomu ostatně odpovídá i znění § 42 odst. 3 vodního zákona, který upravuje pouze přechod *povinností uložených opatření k nápravě*. Nehovoří o tom, že by se právního nástupce měl rovněž považovat za původce závadného stavu.
15. Proto nelze mít za to, že výrok napadeného rozhodnutí deklarující, že žalobkyně je původkyní závadného stavu, je závazný i pro její právního nástupkyni nebo že na ni přешly navazující povinnosti vyplývající z tohoto výroku.
16. Zcela závěrem a nad rámec nutného odůvodnění soud poukazuje i na zjevný rozpor v tvrzeních žalobkyně. Ta v průběhu správního řízení i v řízení před soudem setrvala na tom, že není a nikdy nebyla vlastníkem nádrže, která byla zdrojem havárie a znečištění podzemních vod. Nyní však v návrhu na záměnu účastníka tvrdí, že došlo k převodu jejího vlastnického práva i k této nádrži na její právního nástupkyni. To je nesmyslné, neboť obě tato tvrzení nemohou platit současně.
17. S ohledem na shora uvedené úvahy dospěl soud k závěru, že návrhu na vstup nové žalobkyně do řízení nelze vyhovět.

Poučení:

Toto ustanovení nabývá právní moci dnem doručení (§ 54 odst. 7, § 55 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 2. února 2026

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu